

По време на катунарстването при бургуджиите, тази които постят, се причестяват сами на Великден сутринта. Майката коли женско животно - кокошка или пуйка и докато го приготвя за празника, бащата изважда чим* и го слага върху йорса**. След това започва причестяването. Бащата поставя единия си крак на йорса, а майката му подава лъжичка с вино, в което е потопена хапка хляб. След това той причестява по същия начин цялото семейство (Колелото се върти 2002: 61).

В семействата на “тракийските” калайджии в неделя най-възрастната жена в дома, преди изгрев слънце, поставя вече боядисаните яйца в менче и ги покрива с нова червена престилка или кърпа. Отгоре слага клонче от слива - да е плодородна годината. След като семейството се върне от църквата, където е запалило свещ за здраве и е взета светена вода за в къщи, всеки си взема яйце от бакърчето. Фамилията се нарежда около трапезата (време за обяд е) и първо се сборват с яйцата. Вярват, че този, в когото остане несчупено яйце, ще е най-здрав през годината. Основното ястие на великденската трапеза е печената кокошка. Майката я разкъсва и подава най-големия джопан на бащата “за да върви напред” (със смисъл да е здрав, да работи), следват децата по ред от най-голямото. На момичетата се пожелава още “Хубаво момче, акъллия, да не пие”.

На този ден стопанката на дома при кардарашите меси и питка, в средата на която поставя червено яйце и пластична украса от тестото, символизираща слънцето, луната и звездите.

На 14 май циганите/ ромите от кв.”Факултета” в София празнуват *Мая*. Това е женски празник. Участват само жени и млади момичета и обредите са свързани с гадания и предсказания за бъдещето им. Предварително се уговарят ролите, коя ще донесе бакърчето, от коя къща ще се вземе кърпа, в кой двор ще пренощува (дворът трябва да е заграден и да е голям). Предния ден две от жените украсяват котлето с цветя. Рано сутринта, преди изгрев слънце го напълват с „мълчана”**** вода от три чешми. В късния следобяд двете жени обикалят къщите и всяка от участничките слага в него някаква своя вещ – обица, пръстен, гривна и т.н. След обиколката покриват бакърчето с кърпа за глава – тя е тънка, ефирна, няма предпочитание за цвета – само да не е черна. Остава се при залез слънце в определения двор, за да пренощува. Слага се така, че “звездите трябва да го виждат” и го знаят само двете жени. Престоява почти 24 часа до ри-

* пръст със зелена трева

* йорс - малка наковалня

** Когато се налива водата и се занася до местопредназначението, всички присъстващи мълчат